16 Οκτωβρίου 2022

Μουσικό οδοιπορικό στις Αλησμόνητες Πατρίδες με τον π. Χρήστο Κυριακόπουλο, στο «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...»

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Εκκλησιαστικοί Ύμνοι, Μουσική, Τραγούδια και Χοροί / Πολυμέσα - Multimedia

Μία περιήγηση στα ματωμένα χώματα της Μ. Ασίας και ένας αναβαπτισμός στην κολυμβήθρα και τον πολιτισμό της ευρύτερης περιοχής. Έναν πολιτισμό που εξαπλώθηκε και ρίζωσε, γι’ αυτό ποτέ δεν χάθηκε και δεν λησμονήθηκε.

Μουσική εκδήλωση, με αφορμή την συμπλήρωση 100 χρόνων από την Μικρασιατική καταστροφή (1922-2022), πραγματοποιήθηκε στο Πνευματικό Κέντρο του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς, την Πέμπτη 13 Οκτωβρίου, στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει…».

Πρωταγωνιστές της μουσικής παράστασης, ο Πρωτοπρεσβύτερος π. Χρήστος Κυριακόπουλος με τη συνοδεία ορχήστρας παραδοσιακών οργάνων, που παρουσίασαν παραδοσιακά τραγούδια και σκοπούς της Μικράς Ασίας.

Στην ορχήστρα συμμετείχαν οι π. Νικόλαος Κολοβός, κανονάκι – ψαλτήριον, Κώστας Γιαννακόπουλος, κλαρίνο, Κυριάκος Καραμπερόπουλος, νέϊ, Γιαννούλης Μαργώνης, λαούτο, Σωτήρης Μαργώνης, βιολί, Ανδρέας Νιάρχος, κρουστά, και Χρήστος Πανάγου, ούτι – σάζι.

Η εκδήλωση, μεταδόθηκε από το διαδίκτυο, μέσα από το κανάλι του «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει…» στο YouTube.

Το μουσικό οδοιπορικό ήταν αφιερωμένο στις αλησμόνητες πατρίδες της ελληνικής ανατολής και ιδιαιτέρως στης ηρωικές και σεπτές μορφές των θυσιασθέντων αγίων Αρχιερέων, Ιερέων, Μοναχών και των Μικρασιατών, ανδρών, γυναικών και παιδιών, που βρήκαν φρικτό θάνατο από τους Τούρκους, κατά την Μικρασιατική συμφορά.

Το οδοιπορικό περιελάμβανε τραγούδια και σκοπούς από την Προποντίδα, την Ερυθραία, τη Βιθυνία, τον Πόντο, την Ιωνία, την Καππαδοκία, τα παράλια και τα

νησιά.

Ήταν μία περιήγηση στα ματωμένα χώματα της Μ. Ασίας και ένας αναβαπτισμός στην κολυμβήθρα και τον πολιτισμό της ευρύτερης περιοχής. Έναν πολιτισμό που εξαπλώθηκε και ρίζωσε, γι’ αυτό ποτέ δεν χάθηκε και δεν λησμονήθηκε.

Αυτός ο πολιτισμός και ο μουσικός πλούτος που δημιουργήθηκε από την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως και κατέληξε στο 1922, εκφράζεται με τον καλύτερο τρόπο, μέσα από τα ηρωικά άσματα και τους λαϊκούς θρήνους, που ο λαός μας συνέθεσε με απαράμιλλο τρόπο.

Όπως επεσήμανε ο π. Χρήστος, μέσα σε αυτά τα δημιουργήματα της λαϊκής ψυχής, παρελαύνει όλη η πονεμένη ρωμιοσύνη της Μικρασίας. Σμύρνη, Ιωνία, Καισάρεια, Νικομήδεια, Χαλκηδόνα, Έφεσος. Κύζικος, Μαγνησία και άλλες περιοχές του Μικρασιατικού Ελληνισμού.

«Η καταστροφή της Μικράς Ασίας, άλλαξε τον ρου της νεότερης ελληνικής ιστορίας. Κοντά στα δύο εκατομμύρια ρωμαίικες ψυχές, εγκατέλειψαν τις πατρίδες τους, αυτές που ήκμαζε ο Ελληνισμός πάνω από 3.000 χρόνια.

Ο προσφυγικός κόσμος άλλαξε την μορφή της μητροπολιτικής Ελλάδας, έφερε νέες ιδέες, καλλιέργειες επιστημονικό και εργατικό προσωπικό. Ο πολιτισμός της ελληνικής ανατολής ήρθε στην μητροπολιτική Ελλάδα και την αναζωογόνησε.»

Μέσα στην παράδοση της Μ. Ασίας, συνέχισε ο π. Χρίστος, συνυφαίνονται και συνδυάζονται αρμονικά πολυποίκιλα μουσικά και αισθητικά μοτίβα. Ο αρχαίος ιωνικός ρυθμός, θαυμάσια μικρασιατικά αρχιτεκτονικά μνημεία και γλυπτά, ο συνδυασμός του ιωνικού με τον δωρικό ρυθμό και με τα κορινθιακά περιστύλια, κιονόκρανα με παραστάσεις, κρήνες, θέατρα, λιθόστρωτα κ.α.

Το θαυμαστό επίτευγμα της Αγίας Σοφίας Κωνσταντινουπόλεως, ο πλούτος των μικρασιατικών χριστιανικών τοιχογραφιών, μωσαϊκών, ψηφιδωτών, εικόνων και τέμπλων. Η συνέχιση της βυζαντινής αγιογραφικής παραδόσεως, η σχολή του Φώτη Κόντογλου, η εξαίρετη μικρασιατική μουσική παράδοση που έχει την αφετηρία της στην δωρική, φρυγική και λυρική αρμονία, αναπτύσσεται με τα ιωνικά μέλη.

Για να συνεχιστεί σε λαμπρές μουσικές δημιουργίες μέσα στην Εκκλησία. Η μονωδιακή και μονοφωνική ψαλμωδία, προβλήθηκε από εξαίρετους μουσικούς. Σε διάφορες μικρασιατικές πόλεις, οι Έλληνες ίδρυαν πολιτιστικούς και φιλολογικούς συλλόγους, φιλαρμονικές εταιρείες, ορχήστρες, μουσικά σωματεία και θέατρα.

«Ο Μικρασιατικός Ελληνισμός, έχοντας ένδοξο ιστορικό παρελθόν, με υψηλό πνευματικό πολιτιστικό υπόβαθρο, κοντά στα άλλα, διατήρησε και τις μουσικοχορευτικές παραδόσεις και τα τραγούδια του. Με όλο τον πλούτο των πολυποίκιλων μελωδιών, ρυθμών και χορών.»

Αυτή η μουσικό-ποιητική παράδοση, τόνισε ο π. Χρήστος, όπως διαμορφώθηκε την περίοδο της τουρκοκρατίας, που φέρει μαζί της όλο τον παλαιό μουσικό και ρυθμικό πλούτο, είναι αυτή που και σήμερα σώζουν και διατηρούν οι Μικρασιάτες στις νέες τους πατρίδες.

Ακούγοντας κανείς τα τραγούδια τους, συγκινείται και ανατριχιάζει με την σκέψη ότι οι αλησμόνητες πατρίδες και οι αλύτρωτες κοιτίδες του Μικρασιατικού Ελληνισμού, υπήρξαν ακροπόλεις του χριστιανισμού και φορείς της γνήσιας πολιτιστικής παράδοσης.

Οι πρόσφυγες ήταν αναγκασμένοι να αφήσουν τις πατρογονικές εστίες, τις περιουσίες και όλα τους τα υπάρχοντα. Δεν άφησαν όμως πίσω τα ιερά τους κειμήλια, όπως τις ιερές εικόνες και τα ιερά σκεύη των Ναών τους, όπως και άγια λείψανα.

«Χρέος του οικουμενικού Ελληνισμού και επιβεβλημένο καθήκον όλων, είναι να αξιοποιήσουμε την ιστορική αυτή εμπειρία, την οποία συνθέτουν οι αγώνες και οι θυσίες των θυμάτων της Μικρασιατικής τραγωδίας, ο βίαιος και απάνθρωπος ξεριζωμός του Ελληνισμού της καθ’ ημάς ανατολής και ο ασίγαστος πόνος των προσφύγων.

Η αγαπημένη Μικρασία και οι αλησμόνητες πατρίδες, παραμένουν πάντοτε ζωντανές στη μνήμη μας και πηγή εμπνεύσεως και διδαχής, για την ζωή και την πορεία του έθνους μας.»

Την εκδήλωση μπορείτε να παρακολουθήσετε εδώ:

Του Σταμάτη Μιχαλακόπουλου / Ι. Ν. Ευαγγελιστρίας Πειραιώς